

[Startside](#) > ... > [Dine Rettigheder](#) > [Ofre For Forbrydelser](#) > [Ofres Rettigheder I Hvert Enkelt Land](#) > 2 -
Anmeldelse af et strafbart forhold og mine rettigheder under efterforskningen og retssagen

2 - Anmeldelse af et strafbart forhold og mine rettigheder under efterforskningen og retssagen

Hvordan kan jeg anmelde en forbrydelse?

Hvis du har været udsat for en forbrydelse, kan du anmelde forbrydelsen til:

- enhver politistation eller enhver politibetjent,
- enhver anklagemyndighed,
- enhver byret.

Anmeldelsen kan indgives skriftligt eller mundtligt. Ved mundtlig anmeldelse udarbejder den myndighed, der modtager din anmeldelse, et skriftligt referat. Du får på anmodning udleveret en skriftlig bekræftelse på din anmeldelse. En anden person vil også kunne indgive anmeldelse på dine vegne. Dette kræver ikke en særlig fuldmagt.

I de fleste delstater giver politiet mulighed for, at man kan indgive en anmeldelse online via en såkaldt internet- eller onlinevagt ("Internetwache" eller "Onlinewache").

Du skal ved indgivelse af en anmeldelse angive dine personoplysninger og oplyse, hvornår du kan træffes. Dette giver mulighed for opklarende spørgsmål og for på et senere tidspunkt at indkalde dig til at møde for retten med henblik på at afgive vidneforklaring. Hvis du har betænkeligheder ved at angive dine personoplysninger, f.eks. fordi du føler dig truet, bedes du underrette den pågældende myndighed hurtigst muligt. Det kan derefter undersøges, om det i givet fald er tilstrækkeligt at angive en anden adresse såsom adressen på en advokat eller en hjælpetjeneste for ofre.

Det er vigtigt for indholdet af din anmeldelse, at du medtager alle de oplysninger, du har om den eller de mistænkte og forbrydelsen, i din anmeldelse, så politiet og anklagemyndigheden kan kontrollere dine oplysninger og sætte gang i en indledende efterforskning.

Der er i princippet ingen specifik frist for anmeldelse af en forbrydelse. Visse forbrydelser, herunder æreskrænkelser eller ulovlig indtrængen og ophold, kan imidlertid kun retsforfølges, hvis du har fremsat en påtalebegæring (*Strafantrag*). Påtalebegæringen skal meddeles skriftligt til en byret, anklagemyndigheden eller politiet inden for tre måneder efter, at du har fået kendskab til forbrydelsen og gerningsmanden. Det er tilstrækkeligt i forhold til kendskabet til gerningsmanden, at vedkommende kan identificeres individuelt. Det kræves ikke, at du kender vedkommendes navn. Du vil i forbindelse med din anmeldelse få at vide, hvorvidt der er behov for en påtalebegæring. Bemærk også, at forbrydelser kan forældes, så de dermed ikke længere kan retsforfølges — forældelsen indtræder dog først efter flere år. Fristen herfor varierer afhængigt af lovovertrædelsen.

Hvordan kan jeg følge med i, hvad der sker i sagen?

Når du kontakter offentlige myndigheder i forbindelse med forespørgsler, er det hensigtsmæssigt at angive et referencenummer — på den måde er det lettere og hurtigere at finde frem til sagen, og du kan modtage dit svar hurtigere.

Du får et referencenummer oplyst af den myndighed, der modtog din anmeldelse, almindeligvis politiets referencenummer. Dette referencenummer giver dig mulighed for at kontrollere, hvilke skridt politiet har indledt, og give yderligere oplysninger. Hvis sagen overdrages til anklagemyndigheden, kan du bede politiet eller anklagemyndigheden om at få oplyst det pågældende referencenummer, som adskiller sig fra det, politiet bruger.

Hvis du ikke kender referencenummeret, bedes du i din forespørgsel angive dine personoplysninger og, hvis det er kendt, navnet på den tiltalte.

Kan jeg få retshjælp (under efterforskningen eller retssagen)? På hvilke betingelser?

Der er ret til gratis juridisk bistand eller retshjælp i følgende tilfælde:

Hvis omstændighederne viser, at du måske ikke er i stand til at udøve dine rettigheder under afhøringen, kan du for statens regning få bistand af en advokat som vidnerådgiver under afhøringen.

Hvis du kan deltage i sagen som civil part, kan du i visse tilfælde, navnlig i tilfælde af alvorlige voldelige og seksuelle overgreb, blive bistået af en advokat for statens regning, selv inden det offentlige søgsmål anlægges. Hvis disse betingelser for advokatbistand ikke er opfyldt, har du som civil part ret til retshjælp og kan ansøge om retshjælp, hvis du på grund af din økonomiske situation ikke er i stand til at dække sagsomkostningerne, og du ikke selv kan eller med rimelighed ikke kan forventes at kunne forsvare dine interesser.

I tilfælde af private retssager, der kun retsforfølges ex officio af anklagemyndigheden, hvis det er i offentlighedens interesse, kan du anlægge et privat søgsmål mod den tiltalte med henblik på at opnå straf, hvis anklagemyndigheden afviser, at der er en offentlig interesse i retsforfølgningen, og den tiltalte var mindst 18 år gammel på gerningstidspunktet. I dette tilfælde indtræder du i stedet for anklagemyndigheden. Som privat anklager kan du ansøge om retshjælp ved den domstol, som også træffer afgørelse i din sag. Der vil blive ydet retshjælp, hvis du på grund af din økonomiske situation ikke er i stand til at dække sagsomkostningerne, og hvis det er sandsynligt, at du vil få medhold.

Kan jeg få refunderet mine udgifter (til deltagelse i efterforskningen/retssagen)? På hvilke betingelser?

Hvis du afgiver vidneforklaring til anklagemyndigheden eller domstolen, vil du få godtgjort rejseudgifter, udgifter, tabt tid, økonomiske ulemper for husstanden eller tabt arbejdsfortjeneste ved at søge herom inden for tre måneder efter afhøringen. Enhver, der indkaldes af politiet, kan også have ret til refusion. Dette afgøres i henhold til den relevante delstatslovgivning.

Har jeg mulighed for at klage, hvis min sag ikke kommer for retten?

Anklagemyndigheden kan henlægge sagen af forskellige årsager.

Du kan indgive en skriftlig klage over en afgørelse om henlæggelse. Hvis du har kendskab til yderligere kendsgerninger eller beviser, er det vigtigt, at du specifikt angiver dem i klagen. Hvis anklagemyndigheden fastholder sin afgørelse, gennemgås sagen af generalstatsadvokaturen. Du vil altid få skriftligt svar på din klage.

Hvis anklagemyndigheden og generalstatsadvokaturen afviser at rejse tiltale, kan du i visse tilfælde indbringe sagen for den kompetente højere regionale domstol (eller den regionale ret i første instans) og indlede en sag med henblik på fuldbyrdelse. Generalstatsadvokaturen oplyser dig i sin afgørelse udtrykkeligt om, hvis dette er en mulighed i dit tilfælde. En sådan procedure er imidlertid underlagt tidsfrister og strenge formkrav. Anmodningen skal underskrives af en advokat, og du skal betale sagsomkostningerne, hvis du ikke får medhold.

Kan jeg deltage i retssagen?

Som vidne er din deltagelse i retssagen begrænset til dit vidneudsagn. Ved afslutningen af dit vidneudsagn kan du frit overvære retssagen. Du vil efterfølgende dog ikke kunne deltage i retssagen længere.

Som civil part i sagen har du ret til at være til stede ved retssagen og kan på samme måde som anklagemyndigheden indgive anmodninger, navnlig anmodninger om beviser, stille spørgsmål og komme med udtalelser. Du har som civil part endvidere mulighed for at fremsætte et afsluttende indlæg.

Som part med et borgerligt krav kan du kræve skadeserstatning eller erstatning fra gerningsmanden i en

straffesag. Du har også ret til at deltage i retssagen som part med et borgerligt krav. Du har imidlertid ikke de yderligere processuelle rettigheder, som en civil part har.

Hvilken officiel rolle har jeg i retssystemet? Er jeg, eller kan jeg vælge f.eks. at være: offer, vidne, civil part eller privat anklager?

Før efterforskningen afsluttes, har du som offer for en forbrydelse i en straffesag primært status som vidne. Du kan når som helst kontakte de offentlige myndigheder og fremlægge yderligere beviser og oplysninger for dem. Ofre for forbrydelser, der omtales som "skadelidte" i strafferetsplejeloven, har beføjelser, der går videre end generelle vidnerettigheder, såsom retten til at anmode om oplysninger om, hvorvidt den mistænkte er varetægtsfængslet, på visse betingelser retten til aktindsigt eller oplysninger fra sagsakterne (se også nedenfor), retten til at søge advokatbistand eller til at lade sig repræsentere af en advokat.

Hvis du har ret til at deltage som civil part, beslutter du selv, om du ønsker at deltage i sagen. Det er også din afgørelse, om du ønsker at fremsætte krav om skadeserstatning eller erstatning under straffesagen som part med et borgerligt krav eller ej.

Hvilke rettigheder og forpligtelser har jeg?

Som vidne har du under din afhøring følgende rettigheder:

- Du kan nægte at udtale dig, hvis du er eller har været gift eller er forlovet med den tiltalte (herunder registrerede partnerskaber mellem personer af samme køn) eller er nært beslægtet eller besvogret med vedkommende.
- Du kan afvise at besvare visse spørgsmål, hvis dette ville kunne føre til en straffesag mod dig eller dine nærmeste pårørende.
- Spørgsmål, der kan påvirke din ære eller dit privatliv, kan kun stilles, hvis de er af væsentlig betydning.
- Du kan ledsages af en betroet person, medmindre deres tilstedeværelse ville bringe formålet med efterforskningen i fare.
- Du kan få bistand fra en advokat.
- Hvis du ikke selv er i stand til at udøve dine rettigheder, kan du for statens regning på visse betingelser få bistand af en advokat som vidnerådgiver (*anwaltlicher Zeugenbeistand*) under afhøringen.
- Hvis du ikke behersker det tyske sprog i tilstrækkeligt omfang, vil der blive indkaldt en tolk til din afhøring.
- Du har ret til at få dine udgifter godtgjort (se spørgsmålet "Kan jeg få refunderet mine udgifter?").

Dine vigtigste forpligtelser som vidne er:

- Du er forpligtet til at sige sandheden. Det betyder også, at du ikke må udelade noget i din forklaring, som kan være af relevans for sagen. Forsætlige falske forklaringer i retten er strafbare og kan normalt straffes med fængsel. Falsk mistanke eller hindring af straffuldbyrdelse er også strafbare handlinger, som kan begås af et vidne, der afgiver falsk forklaring.

Du skal møde op til afhøringen, hvis du indkaldes af anklagemyndigheden, politiet på vegne af anklagemyndigheden eller en domstol.

Kan jeg fremsætte erklæringer eller fremlægge bevismateriale under retssagen? På hvilke betingelser?

Hvis du indkaldes til at deltage i retssagen som vidne, er du forpligtet til at afgive forklaring.

Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor du kan nægte at afgive forklaring (se ovenfor om et vidnes rettigheder og forpligtelser).

Som civil part kan du fremsætte en erklæring i sagen (se også ovenfor "Kan jeg deltage i retssagen?").

Hvilke oplysninger får jeg under retssagen?

Som skadelidt vil du på din anmodning blive underrettet om udfaldet af retssagen.

Har jeg adgang til de retslige dokumenter?

Hvis dine rettigheder er blevet krænket som følge af en forbrydelse, kan en advokat få adgang til de retslige dokumenter på dine vegne og få indsigt i bevismateriale, hvis vedkommende påviser en legitim interesse heri. I så fald kan du også få udleveret oplysninger og kopier af dokumenterne for at informere dig om status i sagen. Hvis du har ret til at deltage i sagen som civil part, behøver du eller din advokat ikke at påvise en legitim interesse i at få adgang til dokumenterne eller modtage information.

Hvis du som skadelidt ikke er repræsenteret af en advokat, har du selv ret til at få adgang til dokumenterne og kan få indsigt i dokumenterne under opsyn.

Retten til aktindsigt eller til oplysninger fra dokumenterne kan afslås på visse betingelser, f.eks. hvis formålet med efterforskningen ville blive bragt i fare. Den afslås, hvis der foreligger beskyttelsesværdige interesser hos den tiltalte eller andre personer. Indtil anklagen er rejst, og efter at sagen er afsluttet, beslutter anklagemyndigheden eller den kompetente domstol, om der skal gives aktindsigt.

■ Sidste opdatering: 17/06/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.